

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 31-03-2017
Enhed: JURPSYK
Sagsbeh.: SUMBGB
Sagsnr.: 1701883
Dok. nr.: 322175

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 3. marts stillet følgende spørgsmål nr. 616 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Yildiz Akdogan (S).

Spørgsmål nr. 616:

”Ministeren bedes redegøre for hvilken faglig vejledning, forældrene har krav på eller mulighed for at modtage forud for, at de tager stilling til samtykke til anvendelse af tvang i psykiatrien over for børn og unge.”

Svar:

Det fremgår af § 1, stk. 3, i lov om anvendelse af tvang i psykiatrien, at der ved tvang forstås anvendelse af foranstaltninger, for hvilke der ikke foreligger et informeret samtykke, jf. kapitel 5 i sundhedsloven.

Det følger af sundhedsloven, at forældremyndighedens indehaver/e kan give informeret samtykke til behandling af patienter under 15 år.

Psykiatrisk behandling af patienter under 15 år, som iværksættes uden informeret samtykke fra forældremyndighedens indehaver/e, vil være en tvangsbehandling og skal altid ske inden for rammerne af psykiatriloven. Dette gælder også, hvis forældrene har undladt at tage stilling.

Den behandlingsansvarlige overlæge skal sørge for, at patienter under 15 år er informeret og inddraget i drøftelserne om behandling i det omfang, patienten forstår behandlingssituationen, medmindre det kan skade patienten. Dette gælder uanset, om forældrene har givet samtykke til et indgreb omfattet af psykiatrilovens regler. Patientens tilkendegivelser skal, i det omfang de er aktuelle og relevante, tillægges betydning.

Forældrenes samtykke skal være givet til en konkret behandling. I kravet ligger, at samtykke skal være konkretiseret i den forstand, at det er klart og utvetydigt, hvad samtykket omfatter. Det skal være klart, hvilken behandling, herunder behandlingsmetode, der må foretages, og hvad formålet er med behandlingen.

Samtykket skal være informeret, og sundhedspersonen må sikre sig, at forældrene til patienten under 15 år er tilstrækkelig informeret om behandlingen til at vide, hvad de samtykker til. Den information, som sundhedspersonen giver til forældrene er med til at præcisere og konkretisere samtykkets rækkevidde.

Hvis lægen vælger at ordinere en behandling, som patienten under 15 år modsætter sig, skal lægen, selv om forældrene samtykker, altid opveje fordele og ulemper og vælge den til enhver tid for patienten mest skånsomme løsning.

Forældremyndighedens indehaver/e skal informeres om, at der er mulighed for at frasige sig stillingtagen til anvendelse af tvang over for patienten under 15 år. Hvis forældremyndighedens indehaver/e ikke ønsker at tage stilling, vil patienten under 15 år være omfattet af psykiatriloven, hvis de øvrige betingelser for anvendelse af de enkelte foranstaltninger er opfyldt.

Dette følger af afsnit 4 i vejledning nr. 9778 af 2. august 2016 om forhåndstilkendegivelser, behandlingsplaner, tvangsfiksering og tvungen opfølgning efter udskrivning m.v. for patienter indlagt på psykiatriske afdelinger.

Med venlig hilsen

Karen Ellemann / Birgitte Gram Blenstrup